

Tárgytematika / Course Description

Munkanélküliség és kezelése

AKNB_SSTM060

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Simonik Péter

Félév / Semester: 2019/20/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A kurzus során a hallgatók megismerkednek a magyar munkaerőpiac történetével, főbb jellemzőivel, a foglalkoztatáspolitikai aktív és passzív eszközeivel, valamint a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek problémáival. A tárgy kiemelten foglalkozik a munkanélküliség kérdésével, valamint a munkanélküliek számára nyújtandó szolgáltatásokkal.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Alapfogalmak (a munka világa)

A munkaerőpiac jellemzői

A munkanélküliség megjelenése

A munkanélküliség Magyarországon a rendszerváltás előtt

Munkanélküliség a rendszerváltás utáni Magyarországon

A munkaerő-piaci szervezet felépítése és működése

Aktív és passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

A munkanélküliség pszichés hatásai

A munkanélkülíválás társadalmi következményei (egyén – család)

A munkaerőpiac hátrányos helyzetű csoportjai (tartós munkanélküliek, nők, pályakezdők, romák, idősek)

Álláskeresési technikák, tanácsadási formák

Foglalkoztatási programok, atipikus foglalkoztatási formák

Az Európai Unió és a foglalkoztatáspolitiká

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév végi aláírás feltétele az órai aktivitás, valamint egy, otthoni feladat határidőre való elkészítése és kiselőadás keretében történő bemutatása.

Feldolgozható témakörök:

- a munkaerőpiaci szervezet feladatai egy konkrét megyében/településen
- foglalkoztatási programok egy konkrét településen
- a munkanélküliség megjelenése egy kiválasztott településen/megyében
- képzések/átképzések
- álláskeresési tanácsadás
- a foglalkozási rehabilitáció rendszere
- a munkaügyi statisztika
- a munkanélküliség megélése
- a közfoglalkoztatás
- munkaerő-kölcsönző cégek
- civil szervezetek a munka világában
- mentorok

vagy

Egy interjú készítése egy olyan családdal vagy személlyel, amelynek/akinek életében a közelmúltban vagy régebben jelen volt a munkanélküliség problémája. Az interjú során megszerzett információk segítségével fel kell tárni a munkanélküliség megjelenése mögött meghúzódó okokat, ki kell térni a munkanélküliség hatására (egyén, családi kapcsolatok), a segítségül hívott szervezetek és intézmények tevékenységére és munkájuk eredményességére, valamint a munkanélküliségből kilábalás elősegítő és hátráltató tényezőkre.

A kiselőadások (ppt) időtartama 20-25 perc és elkészítésük során fel kell használni a témában született szakirodalmak legfontosabb megállapításait is, rámutatva arra, hogy az adott eset az országos kutatások során kapott eredményekhez képest ugyanazt vagy mást mutat-e.

A hallgatók a félév során megszerzett elméleti ismeretekről a vizsgaidőszakban vizsga keretében adnak számot.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris Kiadó Budapest 1995. 403-431.o.

Bánfály Csaba: A felnőtt értelmi fogyatékosok munkavégzési jellemzőiről, Esély 1997/4.sz.

Bánfály Csaba: A munkanélküliek szociális jellemzőiről, Esély 1991/4.sz. 97-108.o.

Bánfály Csaba: A munkanélküliség, Magvető Kiadó Budapest 1989.

Benedek László: Tanácsadás munkanélkülieknek (Letöltés: http://3sz.hu/sites/default/files/uploaded/benedek_laszlo_-tanacsadas_munkanelkuleknek.pdf)

Csoba Judit: Akarnak-e dolgozni a munkanélküliek?, Esély 2009/5. sz. 3-19. o.

Csoba Judit: Esély vagy utópia?, Esély 2000/3.sz. 45-66. o.

Csoba Judit: A tartós munkanélküliség hatása a családok anyagi helyzetére, Esély 1994/6.sz. 3-18.o.

Csoba Judit: A munkanélküliek kapcsolatainak alakulása a munkanélküliség ideje alatt, Esély 1993/4. sz. 64-73.o.

Csoba Judit: Munkát keresők – munkakerülők: A tartósan munka nélkül lévők megoszlása a munkavállalási hajlandóság szerint, Szociológiai Szemle 1993/4.sz.

Csoba Judit szerk.: Peremhelyzetű társadalmi csoportok társadalmi és munkaerőpiaci integrációja, Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen 2009

Csoba Judit – Czibere Ibolya: Tipikus munkaerőpiaci problémák – atipikus megoldások, Kossuth Egyetemi Kiadó Debrecen 2007

Frey Mária-Gere Ilona: Részmunkaidős foglalkoztatás: a kihasználatlan lehetőség In.: Az államtalanítás dilemmái: Szociálpolitikai kényszerek és választások, Aktív Társadalom Alapítvány Budapest 1995. 213-238.o.

Frey Mária: Nők a munkaerőpiacon In.: Szerepváltozások – Jelentés a nők helyzetéről 1997. (szerk.: Lévai Katalin – Tóth István György), Munkaügyi Minisztérium – TÁRKI Budapest 1997.

Gere Ilona: A cigány nők vállalkozásának esélyei, Esély 1997/2.sz. 62-74.o.

Gyorsjelentés a fogyatékos emberek helyzetéről (szerk.: Kováts András – Tausz Katalin), Szociális Szakmai Szövetség Budapest 1997. 74-89.o.

Janky Béla: A cigány nők helyzete In.: Szerepváltozások – Jelentés a nők helyzetéről 1999. (szerk.: Pongrácz György – Tóth István György), Szociális és Családügyi Minisztérium – TÁRKI Budapest 1999.

Kertesi Gábor: Cigány foglalkoztatás és munkanélküliség a rendszerváltás előtt és után: Tények és terápia, Esély 1995/4.sz. 19-63.o.

Nagy Beáta: Karrier női módra In.: Szerepváltozások – Jelentés a nők helyzetéről 1997. (szerk.: Lévai Katalin – Tóth István György), Munkaügyi Minisztérium – TÁRKI Budapest 1997.

Öry Mária: Hátrányos helyzetű csoportok a munkaerőpiacon, Nemzeti Felnőttképzési Intézet Budapest 2005

Simonyi Ágnes: Munkaszociológia, Széchenyi István Műszaki Főiskola Győr (*jegyzet*)

Simonyi Ágnes: Munka nélkül: Családi alkalmazkodási stratégiák és hiányuk In.: Az államtalanítás dilemmái: Szociálpolitikai kényszerek és választások, Aktív Társadalom Alapítvány Budapest 1995. 193-212.o.

Székely Vince: A munkanélküliek segítése (Letöltés: A munkanélküliek segítése http://www.palyatanacsadok.hu/html/1tananyag/szekely_munkanelk.rtf)

Tardos Katalin: Tartós betegek kiszorulása a munkaerőpiacról, Esély 1995/2. sz. 71-81.o.